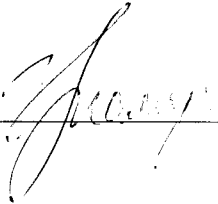

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет біологічний
Кафедра екології

Затверджено

На засіданні кафедри екології
факультету біологічного
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 29.08 2019 р.)

Завідувач кафедри

Силабус з навчальної дисципліни «Педагогічна практика»,
що викладається в межах ОНП __доктора філософії__
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти для здобувачів з
спеціальності __101 Екологія__

Львів 2019 р.

**Силабус курсу «Педагогічна практика»
2019-2020 навчального року**

Назва курсу	Педагогічна практика
Адреса викладання курсу	вул. Саксаганського 1, 79005 Львів
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	біологічний факультет, кафедра екології
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	10 Природничі науки, 101 Екологія
Викладачі курсу	Джура Наталя Миронівна, к.б.н., доцент, доцент кафедри екології Мамчур Звенислава Ігорівна, к.б.н., доцент, зав. кафедри екології
Контактна інформація викладачів	nataliya.dzhura@lnu.edu.ua zvenyslava.mamchur@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	Консультації проводяться за попередньою домовленістю: вул. Саксаганського,1, ауд. 203. Також проводяться он-лайн консультації у системі Moodle. Для погодження часу консультацій слід писати на електронну пошту викладача.
Сторінка курсу	https://bioweb.lnu.edu.ua/academics/postgraduates http://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=2098#section-5
Інформація про курс	<p><i>Педагогічна практика</i> організовується згідно з Положенням про педагогічну практику аспірантів Львівського національного університету імені Івана Франка https://aspirantura.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/08/%d0%9f%d0%be%d0%bb%d0%be%d0%b6%d0%b5%d0%bd%d0%bd%d1%8f-%d0%bf%d1%80%d0%be-%d0%bf%d0%b5%d0%b4%d0%b0%d0%b3%d0%be%d0%b3%d1%96%d1%87%d0%bd%d1%83-%d0%bf%d1%80%d0%b0%d0%ba%d1%82%d0%b8%d0%ba%d1%83.pdf, яке регламентує порядок і форму проходження педагогічної практики аспірантами. Положення розроблене відповідно до Постанови Кабінету Міністрів № 261 від 23.03.2016 р. «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)».</p> <p><i>Педагогічна практика</i> є обов'язковою компонентою ОНП підготовки доктора філософії. Базою проходження педагогічної практики є кафедра екології біологічного факультету. Під час педагогічної практики здобувачі виконують <i>навчально-методичну роботу</i> (підготовка до занять, методична робота, відвідування та аналіз занять, проведення консультацій, керівництво різними видами діяльності студентів), яка становить 70 навчальних годин практики і <i>аудиторне навантаження</i> (проведення семінарських, практичних, лабораторних занять) на яке відводиться 50 годин загального часу практики, а також оформляють <i>звітні документи</i> (звіт – стислий опис змісту роботи, щоденник практики, конспекти проведених залікових занять, відгук наукового керівника про навчально-методичну роботу аспіранта).</p>
Коротка анотація курсу	<i>Педагогічна практика</i> є нормативною складовою професійної підготовки до науково-педагогічної діяльності аспіранта спеціальності 101 Екологія освітньої програми з підготовки доктора філософії, яка проводиться у 6 семестрі обсягом 4 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі курсу	<p>Мета педагогічної практики: набуття та вдосконалення навичок і вмінь навчально-методичної роботи і практичної діяльності аспірантів щодо здійснення навчально-виховного процесу у вищій школі.</p> <p>Основні завдання педпрактики:</p> <ul style="list-style-type: none"> • поглиблення і розширення теоретичних знань із спеціальних і психолого-педагогічних дисциплін, застосування їх у вирішенні конкретних педагогічних

	<p>завдань під час практики;</p> <ul style="list-style-type: none"> • формування у здобувачів психолого-педагогічних і методичних умінь викладання відповідних навчальних екологічних дисциплін у системі вищої школи; • вироблення умінь організації основних форм навчання у вищій школі, застосування сучасних технологій і методик навчання; • формування умінь професійного і педагогічного спілкування зі студентською аудиторією; • виховання у здобувачів досвіду викладацької роботи, морально-етичних якостей викладача вищої школи, індивідуального творчого стилю педагогічної діяльності, потреби в самоосвіті.
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Рекомендована література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алексюк А. М. Педагогіка вищої школи. Курс лекцій: модульне навчання. – К.: Вища шк., 1997. – 168 с. 2. Артемова Л.В. Педагогіка і методика вищої школи. К.: Кондор, 2008. - 272 с. 3. Асистентська практика студентів – магістрів. Орієнтовна програма і методичні рекомендації щодо проходження асистентської педагогічної практики. Підготовлені кафедрою педагогіки Львівського національного університету імені Івана Франка, березень 2004 р./http://www.lnu.edu.ua/Pedagogika/pramag.pdf 4. Вища освіта в Україні: Навч. посіб. / В.Г. Кремінь, С.М. Ніколаєнко, М.Ф. Степко та ін.; За ред. В.Г. Кременя, С.М. Ніколаєнка. – К.: Знання, 2005. – 327 с. 5. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: Методичний посібник для студентів магістратури. – К.: Центр навчальної літератури, 2003. – 316 с. 6. Галус О.М., Шапошникова Л.М. Порівняльна педагогіка: Навч. посіб. – К.: Вища школа, 2006. – 215 с. 7. Джура Н. М. Інноваційні технології навчання в системі шкільної екологічної освіти: навчально-методичний посібник. – Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2016. – 104 с. 8. Закон України «Про вищу освіту» №2984-III, із змінами від 2015 р. 9. Кунинець О.Б., Джура Н.М. Екологізація вищої освіти для сталого розвитку // Матеріали V Міжнародної наукової конференції студентів, аспірантів та молодих вчених «Фундаментальні та прикладні дослідження в біології та екології» (7–8 листопада 2018 р., м. Вінниця) м. Вінниця, ТВОРИ. – 2018. – С. 101 – 102. 10. Педагогічна практика з екології : методичні рекомендації щодо організації та проведення педагогічної практики студентів напряму підготовки 6.040106 – екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування / укл. Н.М. Джура. – Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2016. – 32 с. 11. Мамчур З.І., Джура Н.М. Практична підготовка магістрів екології: навчально-методичний посібник для студентів спеціальності 101 – Екологія, спеціалізації «Охорона довкілля та екоосвітня діяльність для сталого розвитку». – Львів: Львівський національний ун-т імені Івана Франка, 2018. – 104 с. 12. Мороз А.Г., Падалка О.С., Юрченко В.Л. Педагогіка і психологія вищої школи: Навч. посіб. - К.: Вид-во НПУ ім. М. Драгоманова, 2003. - 268 с. 13. Навчальний процес у вищій педагогічній школі / За ред. Мороза О.Г. – К. : НПУ, 2001. – 338с. 14. Нагаєв В. М. Методика викладання у вищій школі / В.Нагаєв: Навч. посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007. — 232 с. 15. Національна доктрина розвитку освіти // Центр Разумкова. Національна безпека і оборона. – 2002. - № 4. – С. 36-41. 16. Освітні технології: навч. метод. посіб. / О.М. Пехота, А.З. Кіктенко, О.М. Любарська та ін.; За заг. ред. О.М. Пехоти. – К.: А.С.К., 2002. – 255 с. 17. Слєпкань З. І. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі: Навч. посіб. – К.: Вища школа, 2005. – 239 с. 18. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи / М. Фіцула: Навч. посібник. – К.: Академвидав, 2014. – 454 с.

Обсяг курсу	120 год., з них: 70 год. – навчально-методична робота, 50 год. – аудиторне навантаження
Очікувані результати навчання	<p>Педагогічна практика дозволяє сформувати у здобувачів такі фахові компетентності: <i>предметні</i>, що є важливими для успішної професійної діяльності за спеціальністю; <i>передові концептуальні та методологічні знання</i> в галузі науково-дослідної та професійної діяльності; <i>розробка та реалізація проектів</i>, включаючи власні дослідження, які дають можливість переосмислити наявні та створити нові цілісні знання розв'язувати значущі соціальні, наукові, культурні, етичні та інші завдання; <i>критичний аналіз, оцінювання і синтез нових ідей; спілкування у діалоговому режимі</i> з широкою науковою спільнотою та громадськістю в галузі екології, охорони довкілля та сталого природокористування. Аспіранти мають можливість промоделювати майбутню професійну діяльність.</p> <p>Програмні результати навчання:</p> <p>Знання та розуміння методологічних, концептуальних засад організації навчальних занять, викладання фахової дисципліни, діяльності викладача та діяльності студентів, теоретико-методичних аспектів організації кожної складової діяльності.</p> <p>Уміння самостійно планувати структуру навчальних занять, розробляти методiku організації взаємодіяльності викладача й студентів, здійснювати підготовку навчальних занять, організовувати навчально-виховний процес як взаємодію викладача і студентів, оцінювати результати навчання відповідно до поставлених цілей, аналізувати проблеми, приймати рішення щодо їхнього вирішення.</p> <p>Вміння критично аналізувати проведені заняття за визначеними критеріями, оцінювати власні педагогічні дії й дії студентів на кожному етапі процесу відповідно до поставленої мети, здійснювати самостійні висновки й приймати рішення щодо вдосконалення кожного етапу заняття. Вміння організовувати діалогічне спілкування зі студентами, застосовувати доцільні добудови для встановлення контакту з ними, конструктивно спілкуватися з викладачами у процесі аналізу проведених навчальних занять.</p> <p>Готовність організовувати навчальні заняття відповідно до інноваційних підходів, здатність впроваджувати інноваційні моделі, технології в практику організації навчально-виховного процесу, аналізувати власну відповідальність за наслідки впровадження інноваційних педагогічних дій, окреслення програми власного професійного становлення та самовдосконалення на основі аналізу набутого під час практики педагогічного досвіду</p>
Ключові слова	Освітньо-наукова програма (ОНП), педагогічна практика, професійна підготовка фахівців, ЗВО, бакалавр, магістр, спеціальність, екологія, знання, уміння, навички, навчально-виховний процес, викладач, навчальні дисципліни, форми організації навчання, методи і засоби навчання, навчальні плани, НМК, робоча і навчальна програми.
Формат курсу	Очний
	Консультації для кращої організації і проведення освітньо-виховного процесу у вищій школі
Теми	<p>Зміст та організаційні основи педагогічної практики прописані у Положенні про педагогічну практику аспірантів Львівського національного університету імені Івана Франка https://aspirantura.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/08/%d0%9f%d0%be%d0%bb%d0%be%d0%b6%d0%b5%d0%bd%d0%bd%d1%8f-%d0%bf%d1%80%d0%be-%d0%bf%d0%b5%d0%b4%d0%b0%d0%b3%d0%be%d0%b3%d1%96%d1%87%d0%bd%d1%83-%d0%bf%d1%80%d0%b0%d0%ba%d1%82%d0%b8%d0%ba%d1%83.pdf</p> <p>Теми для проведення семінарських, практичних і лабораторних занять подано у робочих програмах навчальних дисциплін для підготовки бакалаврів і магістрів спеціальності 101 Екологія, які читаються на кафедрі.</p>
Підсумковий контроль, форма	залік у VI семестрі

Пререквізити	Проведення педагогічної практики базується на знаннях, отриманих у результаті вивчення психолого-педагогічних й екологічних навчальних дисциплін та набуття компетенцій після завершення навчання у магістратурі, дисциплін вільного вибору аспіранта зі спеціальності 101 Екологія.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	<p>Традиційні та інноваційні технології навчання. Лекції, практичні і лабораторні заняття, бесіди, розповіді, дискусії, колаборативне навчання (спільні розробки і проекти), інтерактивні методи навчання, кейс-технології, рольові ігри, прес-конференції, проектні технології, тестування, моделювання різних форм занять, аналіз ситуацій.</p> <p>Ознайомлення з робочими програмами, змістом навчальних екологічних дисциплін кафедри екології. Підготовка і розробка планів-конспектів залікових навчальних занять. Налагодження контакту й організація педагогічної взаємодії зі студентами. Організація самостійної роботи студентів. Впровадження у навчальний процес інноваційних освітніх технологій та авторських методик. Підготовка презентацій, пошук наукової інформації з використанням науково-методичної літератури та інтернет-ресурсів. Аналіз педагогічних ситуацій та самостійне прийняття рішень щодо вирішення проблем. Відвідування й аналіз навчальних занять викладачів кафедри екології. Аналіз проведених колегами та самостійно організованих навчальних занять.</p>
Необхідне обладнання	Комп'ютер, проектор, прилади і матеріали для виконання лабораторних і практичних робіт.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінюється навчально-методична робота і аудиторне навантаження аспіранта.</p> <p>Поточна успішність здійснюється науковим керівником протягом проходження аспірантом педагогічної практики шляхом аналізу та оцінювання цілісної систематичної педагогічної діяльності здобувача за конкретний період. При виставленні підсумкової оцінки враховують рівень теоретичної підготовки майбутнього викладача, якість виконання завдань практики, рівень оволодіння педагогічними вміннями і навичками, ставлення до студентів, акуратність, дисциплінованість, якість та вчасність оформлення звітних матеріалів.</p> <p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Підсумковий контроль (залік) виставляється вкінці 6 семестру на основі поточної успішності аспіранта.</p> <p>Політика виставлення балів поточної успішності:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ проведена двох відкритих залікових занять (2×25 балів = 50 балів); ➤ підготовка і розробка двох конспектів залікових занять (2×15 балів = 30 балів); ➤ рецензія відвіданого заняття – 10 балів; ➤ захист практики на засіданні кафедри, оформлення звітних документів (<i>звіт про проходження практики (стислий опис змісту роботи), щоденник практики, конспекти проведених залікових занять, відгук наукового керівника про навчально-методичну роботу аспіранта</i>) – 10 балів. <p style="text-align: center;">Максимальна кількість балів – 100 балів.</p> <p>Аспіранту, який не виконав програму практики, отримав негативний висновок щодо її проходження, або незадовільну оцінку за результатами захисту, надається право її повторного проходження та захисту у встановленому порядку.</p> <p>Академічна доброчесність: Роботи здобувачів є виключно оригінальними дослідженнями чи міркуваннями.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються</p>
Питання до заліку чи екзамену	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Заліковий лист результатів педагогічної практики (<i>додаток 1</i>). ➤ Звіт про проходження практики (стислий опис змісту роботи) (<i>додаток 2</i>). ➤ Оформлення звітних документів (<i>звіт, щоденник практики, конспекти проведених залікових занять, відгук наукового керівника про навчально-методичну роботу аспіранта</i>).
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу на сайті: http://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=2098#section-7

Заліковий лист результатів педагогічної практики

аспіранта _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Кафедра екології

1. ЗАЛІКОВІ НАВЧАЛЬНІ ЗАНЯТТЯ (50 балів)							
№ з/п	Дата	Група	Тема заняття	Оцінка (0-25 б.)	Науковий керівник	Підпис	Проведення практики
1							
2							

2. ПЛАН-КОНСПЕКТ ЗАЛІКОВОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАНЯТТЯ (30 балів)							
№ з/п	Дата	Група	Тема заняття	Оцінка (0-15б.)	Науковий керівник	Підпис	Захист практики
1							
2							
3. РЕЦЕНЗІЯ ВІДВІДАНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАНЯТТЯ							
№ з/п	Дата	Група	Тема заняття	Оцінка (0-10 б.)	Науковий керівник	Підпис	Захист практики
1							
4. ЗАХИСТ ПРАКТИКИ							
№ з/п	Завідувач кафедри				Оцінка (0-10б.)	Підпис	Захист практики
1							

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка

Звіт
про проходження педагогічної практики
аспіранта

кафедри **екології**

спеціальність **101 Екологія**

(прізвище, ім'я, по батькові)

Завідувач кафедри _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

Науковий керівник _____
(підпис) (ініціали, прізвище)